

رصدنامه تحلیلی-خبری
فضای کسب و کار ایران

هفته سوم اردیبهشت ماه
شماره ۳

رصدنامه فضای
کسب و کار
ایران

از دست رفتن بازارهای صادراتی با اتخاذ تصمیمات خلق الساعه

محسن رشید فرخی، رییس ملی انجمن خرمای ایران، با بیان اینکه **سال ۹۷ در حالی که در آستانه رسیدن به نیم میلیارد دلار صادرات خرما بودیم** و در شرایطی که کشور نیاز به ارز داشت **ستاد تنظیم بازار صادرات خرما را ممنوع کرد**، گفت: با این اقدام ستاد تنظیم بازار، صادرات خرما سال بعد پنجاه درصد افت کرد و **عربستان سعودی بازار خرما را از دست ما خارج کرد**.

فرخی در ادامه بیان کرد: قبلا هم یکی از مسئولین دولتی رفت پسته بخرد. وقتی دید پسته گران است دستور توقف صادرات پسته را صادر کرد. **از آن روز آمریکا بازار پسته را از ما گرفت و هنوز نتوانستیم آن را پس بگیریم**.

محسن رشید فرخی افزود: با وجود اینکه در فروردین ماه تورم ۴۰ درصدی داشتیم و هزینه های تولید محصولات کشاورزی ۵ برابر شده اند، **خرما تنها محصول کشاورزی است که افزایش قیمت نداشته است**.

وی در ادامه گفت: اگر بخواهیم ۱۰ درصد افزایش قیمت داشته باشیم تا کشاورزان نابود نشوند، **ستاد تنظیم بازار بلافاصله برایمان ممنوعیت و مسائل دیگر ایجاد می کند**.

متاسفانه مداخلات ستاد تنظیم بازار در اعمال ممنوعیت صادراتی منجر به آسیب رساندن به صادرات محصولات مختلف خصوصا محصولات کشاورزی شده است. بازارهایی که سالهای متمادی در اختیار تولیدکنندگان ایرانی قرار داشته است اما با تصمیم ناگهانی یک مسئول به سادگی از دست می رود.

رصدنامه فضای
کسب و کار
ایران

دستبند قوانین داخلی بر دست تبار ایرانی

حامد چمن‌رخ، عضو هیئت مدیره اتحادیه تولید کنندگان و صادرکنندگان فرش دستباف، با اشاره به وضع قوانین دست و پاگیر در حوزه تجارت، گفت: **در حوزه تجارت با افزایش قیمت ارز یک فرصت طلایی برای صادرات بوجود آمد** که متأسفانه **با وضع قوانین دست و پاگیر در حوزه تجارت، فرصت استفاده فعالان اقتصادی از این موقعیت از دست رفت.**

وی با اشاره به **رویه غلط رفع تعهد ارزی از سال ۹۷** بیان داشت: دولت به جای اینکه صادرکنندگان را برای بازگشت ارز حاصل از صادرات تحت فشار قرار می‌داد، باید با تعامل با صادرکنندگان مسیر را برای توسعه تجارت غیرنفتی باز می‌کرد تا برای صادرکنندگان امکان تولید و صادرات بیشتر و در نتیجه بازگشت ارز حاصل از صادرات فراهم می‌شد. در حالی که با وضع قانون رفع تعهد ارزی، **صادرکنندگان مجبور شدند تا پول حاصل از صادرات خود را در سخت‌ترین شرایط به کشور بازگردانند.**

چمن رخ بیان داشت: **چرا صادرکننده باید از طرف دولت کشور خود تحت فشار قرار گیرد** که حتما در کشور مقصد تحت هر شرایطی کالای صادراتی خود را بفروشد و به هر شکل ممکن مجبور به انتقال پول شود و در غیراین صورت با بدترین برخوردها در کشور خود مواجه شود.

وی با بیان اینکه **تا پیش از بخشنامه بانک مرکزی در مورد رفع تعهد ارزی صادرکنندگان با شیوه‌های خود و به عبارتی دور زدن تحریم‌ها ارز حاصل از صادرات را به کشور برمی‌گرداندند**، گفت: اما با توجه به دستورالعمل رفع تعهد ارزی و لزوم بازگشت ارز به سامانه نیما و کانال‌هایی که بانک مرکزی برای بازگشت ارز حاصل از صادرات تعیین کرده بود، از آنجا که بسیاری از صادرکنندگان این امکان را نداشتند **در نتیجه صادرات خود را متوقف کردند** تا مجبور به پاسخگویی به دولت نباشند و مورد اتهام قرار نگیرند.

تفصیلات تسهیلات بانکی به تولیدکنندگان با پاشنی نگرانی همیشگی

abdolnaser_hemmati

برنامه بانک مرکزی برای پشتیبانی از SMEها

روز گذشته، رهبر معظم انقلاب اسلامی با اشاره به لزوم فعال شدن کارگاههای کوچک و متوسط در کنار کارگاههای بزرگ، تأکید کردند: گسترش این کارگاهها علاوه بر ایجاد اشتغال، زمینه ساز تولید ثروت برای عموم مردم بویژه طبقات ضعیف و متوسط هستند.

بنگاه های کوچک و متوسط که از آنها تحت عنوان SMEها یاد میشود امروزه به عنوان یکی از مسیرهای اصلی رشد و توسعه پایدار مبتنی بر دانش در کشورها شناخته میشوند. ارزش افزوده بالا، نوآوری، اشتغال آفرینی و انعطاف پذیری بیشتر از مزایای این بنگاهها می باشد.

بانک مرکزی در چند سال گذشته برنامه جدی برای افزایش میزان تأمین مالی SMEها داشته است. در سال گذشته بیش از ۲۷ هزار واحد کوچک و متوسط از حدود ۸۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات بهره مند شدند که نسبت به سال ۹۸ رشد ۵۷ درصدی داشته است.

برنامه بانک مرکزی برای پشتیبانی مالی از SMEها در سال ۱۴۰۰ اختصاص مبلغی تا حد ۱۰۰ هزار میلیارد تومان از سوی بانکها برای اعطای سرمایه در گردش به این واحدها، با هدف گسترش نقش آنها در تولید و اشتغال کشور است.

عبدالناصر همتی رئیس کل بانک مرکزی بعد از سخنان اخیر مقام معظم رهبری در مورد اهمیت بنگاههای کوچک و متوسط در کنار بنگاههای بزرگ اقتصادی در صفحه شخصی اینستاگرام خود نوشت: برنامه بانک مرکزی در سال ۱۴۰۰ برای پشتیبانی مالی بنگاههای کوچک و متوسط که از آنها تحت عنوان SMEها یاد می شود، اختصاص مبلغی تا حدود ۱۰۰ هزار میلیارد تومان از سوی بانکها برای اعطای سرمایه در گردش به این واحدها با هدف گسترش نقش آنها در تولید و اشتغال کشور است.

در سال گذشته بیش از ۲۷ هزار واحد کوچک و متوسط از حدود ۸۵ هزار میلیارد تومان تسهیلات بهره مند شدند که نسبت به سال ۹۸ رشد ۵۷ درصدی داشته است.

حمایت دولت از تولیدکنندگان و واحدهای کوچک صنفی اقدامی ضروری به نظر می رسد اما دولتمردان باید به این نکته توجه داشته باشند که مبادا پس از مدتی بانکها با تحت فشار قرار دادن غیرمنطقی تولیدیها برای بازپرداخت تسهیلات، چرخ تولید این واحدهای کوچک را از حرکت نگه دارند. اتفاقی که متأسفانه در سالهای اخیر شاهد آن بوده ایم که در مواردی با ورود دستگاه قضا کارگاهها به چرخه تولید کشور بازگشته اند.

رصدنامه فضای
کسب و کار
ایران

ریسک بالای سرمایه گذاری در عرصه کسب و کار

رئیس کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید در مجلس با تاکید بر لزوم افزایش قدرت ریسک پذیری در بین مدیران اقتصادی، گفت: **تعدد قوانین یکی از موانع اصلی در بخش تولید است.**

وی با بیان اینکه در سال‌های اخیر قدرت ریسک‌پذیری در بین مدیران کاهش پیدا کرده است، افزود: **نمی‌توان از مدیری که قدرت ریسک‌پذیری ندارد، انتظار کارهای بزرگ داشت** و در کنار این موضوع، مسئله کاهش هم‌افزایی بین بخش‌های مختلف هم وجود دارد که این موضوع نیز باعث ایجاد مشکلات و موانع متعددی در حوزه اقتصادی شده است.

همانطور که در شماره‌های قبلی رصدنامه بدان اشاره شد، عواملی نظیر تغییرات آسانسوری نرخ ارز، اخذ تصمیمات خلق‌الساعه و عدم قطعیت فرآیندهای صدور مجوز منجر به افزایش ریسک سرمایه‌گذاری در بخش‌های مختلف تولید شده است و به تبع آن ریسک‌پذیری فعالان اقتصادی کاهش پیدا کرده است.

سید شمس‌الدین حسینی، رئیس کمیسیون ویژه جهش و رونق تولید، با تاکید **لزوم حذف مجوزهای زائد برای کسب و کارها**، تصریح کرد: در حال حاضر یک فعال اقتصادی **برای اخذ مجوز بین دستگاه‌ها و بخش‌های مختلف سردرگم است** و برای بهبود فضای کسب و کار لازم است، این موضوع مورد بررسی قرار گیرد.

وی با اشاره به مشکلات مربوط به نقدینگی، تامین مالی و بازار سرمایه در بخش تولید اشاره و با تاکید بر جلوگیری از ایجاد انحصار، گفت: یکی از موضوعاتی که وزیر صمت در قانون برنامه بودجه به آن اشاره کرد، موضوع معادن و استفاده از ظرفیت آن‌ها بود. **اگر بتوانیم زنجیره تولید ۲۰ درصد از معادن کشور را تکمیل کنیم** بسیاری از مشکلات مربوط به بودجه حل خواهد شد و باید در این زمینه نیز اقدامات مناسب را انجام داد.

باز هم دولت زیر قولش زرد!

سید کاظم موسوی، عضو انجمن صنایع خوراک دام، طیور و آبزیان ایران، با بیان اینکه در یک سال گذشته وزارت جهاد کشاورزی هیچ سهمیه نهاده برای تولید خوراک آماده به کارخانجات خوراک دام کشور نداده است، گفت: **۶۴۰ کارخانه خوراک دام به دلیل اینکه وزارت جهاد نهاده به آنها نمی دهد با ۲۵ درصد ظرفیت کار می کنند.**

عضو انجمن صنایع خوراک دام، طیور و آبزیان ایران گفت: وزارت جهاد کشاورزی در حالی از تحویل نهاده به این کارخانه ها ممانعت می کند که **بر اساس مصوبات ستاد تنظیم بازار و سازمان حمایت از مصرف کنندگان و تولید کنندگان ۴۰ درصد نهاده وارداتی باید به سمت کارخانه ها هدایت شوند.**

وی افزود: در یکسال گذشته وزارت جهاد کشاورزی **تعمدا هیچ نهاده ای به کارخانه ها نداده** و نهاده خام را مستقیم به مرغدار و دامدار تحویل می دهد و بسیاری از بازارهای سیاه از این طریق شکل می گیرد چرا که **اختلاف قیمت یک کامیون سویا ۲۰۰ میلیون تومان سودآوری دارد.**

این مسئول تاکید کرد: **اکنون کارخانه های خوراک دام از چرخه تولید خارج شده اند** و اشتغال این بخش هم خوابیده است در حالی که میلیاردها تومان برای این کارخانه ها هزینه شده است و توقف فعالیت آنها در واقع چرخ تولید را از حرکت باز داشته است.

همانطور که در رصدنامه های قبلی ذکر شد، یکی از عوامل شایع ورشکستگی تولیدکنندگان، عمل نکردن یا ترک فعل وزارتخانه های دولتی است. بدین ترتیب که سرمایه گذار زمانی که به مرحله تولید رسیده است، به یکباره با بدقولی نهادهای دولتی مواجه شده و به قول معروف دستش توی پوست گردو می ماند!

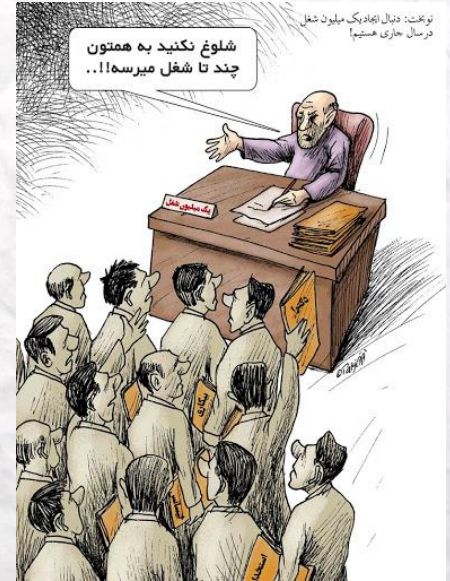
کسب درآمد به شرط رعایت فاصله مهازا!

محسن بندپی، عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس، گفت: باید سعی کنیم زمینه را برای رقابتی شدن مشاغل فراهم کنیم و همین موضوع باعث می شود مردم دستشان برای انتخاب متخصص با کیفیت باز شود و مراجعه کنندگان با اختیار خودشان به سمت خدمات دهی بهتر، مفیدتر، با کیفیت بالا و قیمت پایین تر بروند.

محسن بندپی عضو کمیسیون بهداشت و درمان مجلس شورای اسلامی درباره رفع انحصار از مجوز داروخانه‌ها گفت: همه اصناف باید در شرایط تعریف شده، رقابت برابر و ضد انحصاری داشته باشند و **نباید قوانین ما در صدور مجوزها، زمینه را برای انحصار مشاغل فراهم کند.**

وی ادامه داد: بنده رئیس انجمن فیزیوتراپی ایران بودم و به ما گفتند **باید فاصله جغرافیایی برای مراکز فیزیوتراپی تعیین شود تا این مراکز با فاصله مشخصی تاسیس شوند** که ما این رویه را اشتباه دانستیم چون برای اشتغال فارغ التحصیل رشته فیزیوتراپی دو راه وجود دارد؛ یا در بخش دولتی یا بخش خصوصی. متأسفانه **در بخش دولتی از ۵۰۰ فارغ التحصیل فقط ۶ نفر جذب دولت شدند** و ۴۹۴ نفر فیزیوتراپیست آموزش دیده متبخر نه می توانستند در بخش خصوصی کار کنند و نه در بخش دولتی.

یکی از عواملی که اقتصاد را برای فعال اقتصادی غیرقابل پیش‌بینی می‌کند، انحصار در مشاغل است. بدین صورت که فعال اقتصادی چشم‌اندازی از زمان ورود به کسب و کار متصور نیست.

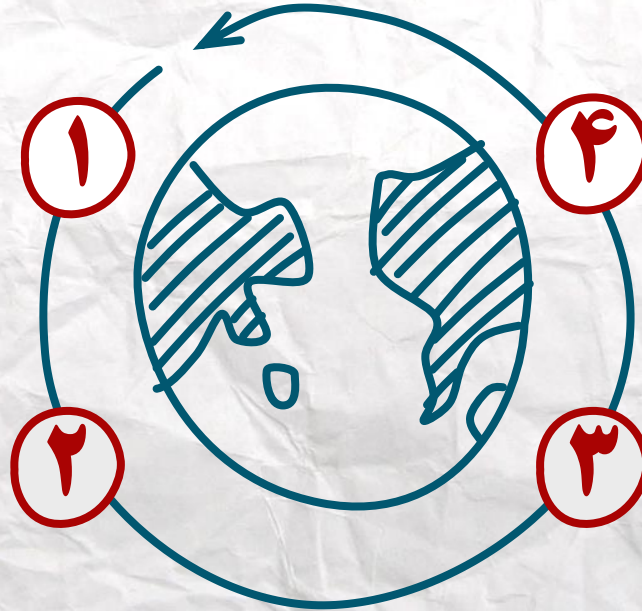

نویسنده: دناال ابراهیمیک میلیون شغل
در سال جاری هستیم!

اخبار کوتاه

سعید زرنندی، معاون طرح و برنامه وزارت صنعت، معدن و تجارت گفت: به منظور بهره برداری بهینه از ظرفیت‌های خالی واحدهای تولیدی موجود در کشور و افزایش بهره‌وری سرمایه، **دستورالعمل صدور گواهی فعالیت تولید بدون کارخانه** توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت ابلاغ شد.

رامین گیلان‌شاهی، مدیرکل دفتر بازرگانی سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران، از خرید تضمینی ۶۸ هزار تن پیاز برای نخستین بار در کشور خبر داد و گفت: **در سال جاری به دلیل مصوبه مجلس شورای اسلامی و ابلاغ هیأت وزیران خرید برخلاف سال‌های گذشته صرفاً به صورت تضمینی انجام می‌شود.**

خبرگزاری فارس در گزارشی با عنوان عبور از هفت خوان برای گرفتن یک مجوز، به ایجاد یک میلیون شغل در صورت رفع انحصار از ۴ شغل پزشکی، دندانپزشکی، وکالت و سردفتری اشاره کرده است. پیشنهاد می‌شود با مراجعه به لینک زیر این گزارش را مطالعه کنید

<http://fna.ir/19nti>

حاتم شاکرمی، معاون روابط کار وزارت تعاون، گفت: **قانون حداقل مزد، هنگام افزایش بیکاری، ممکن است منجر به اشتغال غیررسمی و پرداختن به کارهایی با مزد کمتر از حداقل قانونی شود.**

مخاطبان فرهیخته در صورت تمایل می‌توانید نقطه نظرها،
انتقادات و پیشنهادهای خود را در خصوص این رصد تحلیلی-
خبری با مراجعه به لینک زیر ابراز فرمایید:

<https://survey.porsline.ir/s/91461d1>